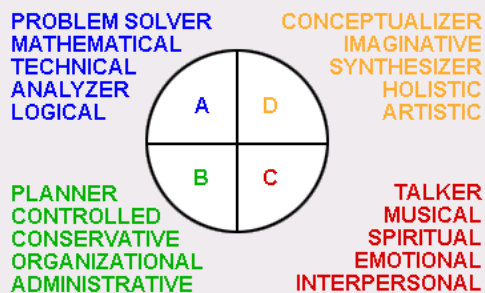

Rb Arnhem, 8 augustus 2007, Rijnconsult en HBDI

www.hbdi.com

THE HERRMANN BRAIN DOMINANCE MODEL**AUTEURSRECHT – MERKENRECHT****Toepasselijk recht op auteursrecht - IPR**
Rechtgebende op en overdracht van auteursrecht
beheerst door Amerikaans recht

Hoe het precies zit met het auteursrecht op de vragenlijst, de diagrammen en het handboek wordt na de uitleg door Rijnconsult en Hermann France niet helemaal duidelijk. Het auteursrecht zal worden beheerst door het recht van North Carolina of de Verenigde Staten. Of het naar dat recht mogelijk is een auteursrecht te splitsen in een recht voor de Verenigde Staten en een recht voor Europa is de rechtbank niet bekend. Mogelijk is het auteursrecht aldus overgedragen dat Hermann France tezamen met Hermann International/Ned Hermann Group auteursrechtgebende op de bedoelde vragenlijst, diagrammen en het handboek zijn. Een en ander wordt vermoedelijk door of het recht van North Carolina of de Verenigde Staten beheerst. Mogelijk heeft Hermann International/Ned Hermann Group een licentie aan Hermann France verstrekt, die op haar beurt weer een sublicentie aan Rijnconsult heeft verstrekt. Hoe het precies zit, kan in het midden blijven, omdat uit de overgelegde producties, vooral de brief van Hermann International van 15 december 2000 onmiskenbaar blijkt dat Rijnconsult en Hermann France met instemming van Hermann International/Ned Hermann Group de auteursrechten geldend maken tegenover [X].

Inbreukmakend gebruik**Certificaat impliceert geen licentie onder auteurs- of merkenrecht**

Dat [X] sedert maart 1990 beschikt over een certificaat met betrekking tot HBDI staat wel vast. Aangenomen

kan dus worden, zo blijkt ook uit de tekst op het certificaat, dat hij beschikt over de capaciteiten om HBDI te gebruiken. Dat betekent echter, anders dan [X] meent, niet dat [X] ook gerechtigd is HBDI daadwerkelijk commercieel te gebruiken en te exploiteren, ook niet als hij nog een zogenoemde Masterclass heeft gevolgd. Daarvoor is een licentieovereenkomst met Hermann France (voor de Europese markt) of met de Ned Hermann Group (voor de Amerikaanse markt) vereist. (...) De conclusie is dat [X], door voor commerciële doeleinden HBDI te gebruiken met de daarbij behorende naam, het logo, de diagrammen en de ondersteunende teksten, inbreuk maakt op de intellectuele eigendomsrechten van Hermann France.

PROCESRECHT**Vaststellingsovereenkomst**

De door partijen nog te regelen onderwerpen, zijn in dat geheel zo essentieel en de wel in de vaststellingsovereenkomst geregelde punten zijn van zodanig ondergeschikt belang dat geoordeeld moet worden dat de vaststellingsovereenkomst zonder invulling van de nog te regelen onderwerpen geen betekenis heeft.

Procesvolmacht

Ten aanzien van Rijnconsult geldt verder dat Hermann France expliciet aan Rijnconsult heeft verzocht namens haar in rechte op te treden jegens gedaagde.

Dat blijkt uit de onweersproken brieven van Hermann France aan Rijnconsult van 17 februari 2003 en 3 september 2003. In de laatste brief heeft Hermann France geschreven: “Consequently I kindly request to you to initiate a pro-cedure against Mr. B [X] in order to stop as soon as possible his activity”. Daaruit volgt genoegzaam dat Hermann France aan Rijnconsult toestemming heeft verleend op eigen kosten in rechte tegen derden, [X], op te treden ter handhaving van het merkenrecht en auteursrecht van Hermann France, kennelijk voor zover het betreft de handhaving van die rechten in Nederland.

Hermann France en Rijnconsult kunnen dus in hun vorderingen worden ontvangen.

Vindplaatsen: **BB3604**; BIE 2009, nr. 8, p. 26

Noot: De rechtbank wordt geconfronteerd met de vraag welke partij in welke landen nu rechtgebende is op de auteursrechten. Na vooropgesteld te hebben dat dit niet geheel duidelijk is geworden, overweegt de rechtbank: *Het auteursrecht zal worden beheerst door het recht van North Carolina of de Verenigde Staten. Of het naar dat recht mogelijk is een auteursrecht te splitsen in een recht voor de Verenigde Staten en een recht voor Europa is de rechtbank niet bekend.* Hiermee miskent de rechtbank dat er internationaal gezien geen sprake is van één auteursrecht maar van een bundel nationale auteursrechten die door nationaal recht – de *lex*

protectionis – beheerst worden (zie; [Van Engelen, IE&IPR, 2007, nr. 12](#)) Daarmee is dat “virtuele” internationale auteursrecht c.q. die bundel nationale auteursrechten dus ook zeer wel per land aan verschillende rechthebbenden over te dragen en dat is in ieder geval geen zaak die door het recht van North Carolina of de Verenigde Staten beheerst wordt. Voor Nederland is dat in beginsel gewoon een vraag van Nederlands recht, waarbij wellicht nog sprake is van rechtstreekse werking van verdragsbepalingen uit bijvoorbeeld de Berner Conventie of TRIPs.

De rechtbank gaat vervolgens nog in op de vraag of dat ‘virtuele’ internationale auteursrecht c.q. deze bundel van nationale rechten is overgedragen. Op die overdracht is in beginsel ook datzelfde nationale auteursrecht van toepassing, maar daar laat zich wel denken dat partijen zowel ter zake van de goederenrechtelijke als de verbintenisrechtelijke aspecten van die overdracht een rechtskeuze kunnen maken en daarmee die transactie door één rechtsstelsel kunnen laten beheersen in plaats van door de relevante bundel van nationale rechtsstelsels. Een dergelijke keuzemogelijkheid komt de beperking van de transactiekosten en de rechtszekerheid voor rechtsopvolgers en derden in beginsel ten goede. Dat die rechtskeuze ook voor het goederenrechtelijke deel van de overdracht naar Nederlands internationaal privaatrecht mogelijk is, is zeer goed verdedigbaar, maar op zich niet per se een uitgemakke zaak ([Van Engelen, IE&IPR, 2007, nr. 339 e.v.](#)). Nu de overwegingen van de rechtbank op dit punt niet direct helder geformuleerd zijn, lijkt dit vonnis op dit punt niet een duidelijk precedent te scheppen. Daarvoor kwalificeert het arrest van het Hof Den Haag in Technip ([IEPT20070920](#)) beter .

[Dick van Engelen](#), oktober 2007

Rb Arnhem, 8 augustus 2007

(F.J. de Vries)

vonnis

RECHTBANK ARNHEM

Sector civiel recht

Vonnis in gevoegde zaken van 8 augustus 2007

in de zaak met zaaknummer / rolnummer: 106552 / HA ZA 03-1999 van

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

RIJNCONSULT B.V.,

gevestigd te Utrecht,

eiseres in conventie,

verweerster in reconventie,

procureur mr. H. van Ravenhorst te Arnhem,

advocaat mr. L.J.P.E. Donckers-Corten te Breda,

tegen

[X],

wonende te [woonplaats],

gedaagde in conventie,

eiser in reconventie,

procureur mr. J.M. Bosnak,

advocaat mr. F.P. Lomans,

beiden te Arnhem,

en in de zaak met zaaknummer / rolnummer 113000 / HA ZA 04-820 van

de besloten vennootschap naar Frans recht

INSTITUT HERMANN FRANCE EUROPE S.A.,

gevestigd te Rueil Malmaison, Frankrijk,

eiseres in conventie,

verweerster in reconventie,

procureur mr. H. van Ravenhorst te Arnhem,

advocaat mr. L.J.P.E. Donckers-Corten te Breda,

tegen

[X],

wonende te [woonplaats],

gedaagde in conventie,

eiser in reconventie,

procureur mr. J.M. Bosnak,

advocaat mr. F.P. Lomans,

beiden te Arnhem.

Partijen zullen hierna Rijnconsult, [X] en Hermann

France genoemd worden.

De procedure in de zaak 03-1999

Het verloop van de procedure blijkt uit:

- het tussenvonnis van 10 maart 2004,

- de conclusie van antwoord in reconventie van Rijnconsult,

- de processen-verbaal van comparitie van 12 januari 2005 en 15 mei 2006,

- de akte van Rijnconsult

- de antwoordakte van [X], tevens houdende wijziging van eis in reconventie,

- de antwoordakte van Rijnconsult.

Daarna is vonnis bepaald.

De procedure in de zaak 04-820

Het verloop van de procedure blijkt uit:

- het tussenvonnis van 28 juli 2004,

- de conclusie van antwoord in reconventie van Hermann France,

- de processen-verbaal van comparitie van 12 januari 2005 en 15 mei 2006,

- de akte van Hermann France,

- de antwoordakte van [X] tevens houdende wijziging van eis in reconventie,

- de antwoordakte van Hermann France.

Daarna is vonnis bepaald.

De vaststaande feiten

1.1. Ned Hermann heeft een denkmethode ontwikkeld onder de naam Hermann Brain Dominance Instrument (HBDI). Met behulp van deze methode kunnen perceptievoorkeuren en denkstijlen van mensen in kaart worden gebracht. Het logo en de voor HBDI gebruikte diagrammen zijn als beeldmerk ingeschreven bij het WIPO te Genève, onder meer voor de Benelux. Ned Hermann is in 1999 overleden.

1.2. Rijnconsult exploiteert een managementadviesbureau. Hermann France heeft aan Rijnconsult een (al dan niet exclusieve) licentie voor de Nederlandse markt verstrekt wat betreft de merkenrechten.

1.3. [X] is bedrijfsadviseur. Uit een op naam van [X] gesteld certificaat, gedateerd 21 maart 1990, blijkt dat hij “*is certified in the Hermann Brain Dominance In-*

strument and has demonstrated the required knowledge and skills to score, interpret and apply the instrument”.

1.4. In de periode van 21 november 1994 t/m 18 april 2003 hebben (onder andere) Hermann France en Rijnconsult [X] erop gewezen dat hij niet bevoegd is HBDI te gebruiken en [X] gesommeerd zijn inbreukmakend handelen te staken.

Het geschil in de zaak 03-1999

2. Rijnconsult heeft gevorderd:

a. [X] te gebieden de door hem gepleegde inbreuk op de intellectuele eigendomsrechten van Rijnconsult per direct te staken en gestaakt te houden;

b. [X] te verbieden de materialen (vragenlijsten, handboek, ondersteunende teksten), de naam, het logo en de diagrammen van Hermann International c.q. Rijnconsult te gebruiken en te verveelvoudigen,

c. [X] te bevelen binnen zeven dagen na betekening van dit vonnis onder overlegging van een accountantsverklaring en onderliggende facturen en overige bescheiden aan Rijnconsult opgave te doen van:

-het aantal, de namen en de adressen van de personen die hij in HBDI heeft ‘geaccrediteerd’ en/of tot ‘certified practioner’ heeft benoemd,

-het aantal, de namen en de adressen van de personen op wie hij HBDI heeft toegepast,

-de omzet en winst die [X] met het gebruik van HBDI heeft behaald,

d. alles op straffe van verbeurte van een dwangsom van €5.000,- per dag,

e. te verklaren voor recht dat [X] aansprakelijk is voor alle schade welke is veroorzaakt door zijn inbreukmakend handelen, nader op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet.

3. Rijnconsult heeft daaraan ten grondslag gelegd dat zij met betrekking tot de intellectuele eigendomsrechten (het merkenrecht en het op de vragenlijsten, handboek en ondersteunende teksten rustende auteursrecht) over een exclusieve licentie beschikt voor de Nederlandse markt en dat [X] daarop inbreuk maakt door zich als gecertificeerd in HBDI te presenteren en gebruik te maken van de “officiële HBDI-materialen” en het logo en de diagrammen van HBDI, zulks terwijl [X] niet is gecertificeerd en gelicentieerd in HBDI.

4. [X] heeft het gevorderde gemotiveerd weersproken op gronden die hierna aan de orde zullen komen. Hij heeft van zijn kant aanvankelijk in reconventie gevorderd:

I. nietig te verklaren de inschrijving van de merken als onder 1.1 bedoeld en (ambtshalve) doorhaling hiervan te gelasten

II. Rijnconsult te veroordelen:

a. binnen 48 uur na betekening van dit vonnis zich te onthouden van elke uitlating of verklaring dat zij exclusief licentiehouder is met betrekking tot het HBDI-systeem op de Nederlandse markt,

b. binnen 48 uur na betekening van dit vonnis elk gebruik van de door [X] vervaardigde vertalingen van HBDI vragenlijsten te staken,

c. binnen drie dagen na betekening van dit vonnis rekening en verantwoording af te leggen omtrent de ten

gevolge van het gebruik van genoemde vertalingen genoten winst,

d. binnen drie weken na betekening van dit vonnis aan [X] af te dragen de onder II.c bedoelde winst,

e. aan [X] bij wijze van schadevergoeding te voldoen een bedrag nader op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet,

f. al het onder II vermelde op straffe van verbeurte van een dwangsom van € 50.000,- per dag dan wel per overtreding.

5. [X] heeft daaraan ten grondslag gelegd dat Ned Hermann een goede vriend van hem was en dat hij nauw betrokken is geweest bij de ontwikkeling en verbreiding van HBDI en dat hij destijds, in 1990, door Ned Hermann voor onbepaalde tijd volledig is gecertificeerd en gelicentieerd met betrekking tot HBDI. Dat betekent volgens [X] dat Rijnconsult zich met betrekking tot HBDI ten onrechte afficheert als exclusief licentiehouder. Dat is jegens hem onrechtmatig omdat daarmee de indruk wordt gewekt dat hij, [X], niet gerechtigd zou zijn op dat gebied werkzaam te zijn. Verder heeft [X] gesteld dat hij de vragenlijsten in het Nederlands heeft vertaald, dat hij daarvan auteursrecht hebbende is en dat Rijnconsult, door van die vertalingen gebruik te maken, inbreuk maakt op zijn auteursrecht.

6. Bij akte heeft [X] zijn eis gewijzigd. Deze eiswijziging zal hierna worden besproken.

7. Rijnconsult heeft de (gewijzigde) vorderingen van [X] in reconventie gemotiveerd weersproken op gronden die hierna aan de orde zullen komen.

in de zaak 04-820

8. Wat betreft de vorderingen van Hermann France, de grondslag daarvan en het daartegen door [X] gevoerde verweer wordt verwezen naar hetgeen daarover in het vonnis van 28 juli 2004 onder 2.1 t/m 2.3 is neergelegd.

9. [X] heeft in reconventie vorderingen ingesteld met dezelfde inhoud en strekking als hiervoor onder 4 is vermeld. Bij akte heeft [X] zijn eis gewijzigd. Deze eiswijziging zal hierna worden besproken.

10. Hermann France heeft de (gewijzigde) vorderingen van [X] in reconventie gemotiveerd betwist op gronden die hierna aan de orde zullen komen.

De beoordeling van het geschil

in de beide zaken

11. Na de comparitie van 12 januari 2005 hebben de partijen besloten te proberen hun geschil op te lossen door middel van mediation waartoe zij een mediation-overeenkomst hebben gesloten en ondertekend. In het kader daarvan hebben onderhandelingen plaatsgevonden onder leiding van een mediator. De partijen hebben het resultaat van hun onderhandelingen neergelegd in een vaststellingsovereenkomst, door de partijen ondertekend op 21 februari 2005. Uit die overeenkomst blijkt dat de partijen op onderdelen overeenstemming hebben bereikt, maar over een viertal onderwerpen nog niet, te weten:

a. de verplichtingen van [X] als certificaathouder. Daarover is in artikel 1 sub 5 van de overeenkomst bepaald:

“Partij A (Rijnconsult en Hermann France; de rechtbank) en partij B ([X]; de rechtbank) komen overeen dat het certificaathouderschap voor partij B geen andere verplichtingen zal inhouden dan die verplichtingen die partijen gezamenlijk en in goed overleg met elkaar overeenkomen uiterlijk voor 15 maart 2005”.

b. De omvang van de door [X] aan Hermann International te betalen schadevergoeding. Daarover is in artikel 1 sub 6 van de overeenkomst bepaald:

“Partij B betaalt Hermann International een bedrag van €X ter volledige vereffening van eventuele aanspraken uit het verleden van partij A op partij B en vice versa (...)”.

c. De door [X] per product aan Hermann International te betalen vergoedingen, waarover in artikel 1 sub 7 is neergelegd:

“Partij B geeft partij A in de eerste maand van ieder kalenderjaar middels de accountant opening van zaken omtrent het totaal aantal verrichte profielanalyses in de praktijk van B. Partij B verplicht zich jaarlijks voor 1 maart een afdracht van €Y per profielanalyse af te dragen aan Hermann International”.

d. de gewenste werking en verwoording van artikel 1 sub 11. Artikel 1 sub 11 luidt:

“Partij B verplicht zich geen vergelijkbare en duidelijk gelijkennis vertonende producten te gebruiken van niet Hermann Internationaal”

In artikel 1 sub 13 is ten slotte met betrekking tot de voorgaande artikelen bepaald:

“Partijen komen overeen zich gezamenlijk te zullen beraden over de uiteindelijk in artikel 1 sub 6 en sub 7 op te nemen bedragen. Tevens zullen zij zich alsnog buigen over de door hen gewenste werking en verwoording van artikel 1 sub 11”.

12. De partijen hebben met betrekking tot de hiervoor genoemde punten nadien met elkaar overlegd, maar zij hebben daarover geen overeenstemming bereikt. Tijdens de daarna bepaalde comparitie d.d. 15 mei 2006 is verder nagegaan of de partijen daarover alsnog overeenstemming zouden kunnen bereiken. Dat is niet gelukt. Ook nadien hebben de partijen geen overeenstemming bereikt.

13. Bij akte heeft [X] zijn eis in reconventie gewijzigd in die zin, dat hij heeft gevorderd te verklaren voor recht dat de partijen gebonden zijn aan de vaststellingsovereenkomst van 21 februari 2005, met - zakelijk weergegeven - invulling van de opengelaten punten in de overeenkomst door de rechtbank. Volgens Rijnconsult en Hermann France is de vaststellingsovereenkomst, nu de partijen over de essentialia daarvan geen overeenstemming hebben bereikt, zonder betekenis en moeten de oorspronkelijke vorderingen thans worden beoordeeld.

14. Hetgeen in de vaststellingsovereenkomst in de artikelen 1 sub 1 t/m 14 is neergelegd hangt zodanig met elkaar samen dat die overeenkomst als een geheel moet worden beschouwd. De in overweging 13 genoemde, door de partijen nog te regelen onderwerpen, zijn in dat geheel zo essentieel en de wel in de vaststellingsovereenkomst geregelde punten zijn van zodanig ondergeschikt belang dat geoordeeld moet worden dat

de vaststellingsovereenkomst zonder invulling van de nog te regelen onderwerpen geen betekenis heeft. Dat moet bij het aangaan van de overeenkomst voor de partijen ook duidelijk zijn geweest. [X] heeft er dan ook niet gerechtvaardigd op mogen vertrouwen dat de tussen de partijen bestaande geschillen met het sluiten van die overeenkomst waren beëindigd in het geval zij de opengelaten punten niet nader met elkaar zouden regelen. De enkele omstandigheid dat in de overeenkomst de standaardtekst is opgenomen dat de partijen zich, ingeval van tekortkomen in de nakoming van de overeenkomst, verbinden deze niet te zullen ontbinden is onvoldoende voor een ander oordeel. Dat betekent dat de partijen met deze niet nader ingevulde vaststellingsovereenkomst hun rechtsverhouding niet opnieuw hebben bepaald. Daaruit volgt dat de over en weer ingestelde vorderingen op basis van de oorspronkelijke grondslagen moeten worden beoordeeld en dat de gewijzigde vordering van [X] geen verdere bespreking behoeft.

15. [X] heeft allereerst opgeworpen dat Rijnconsult en Hermann France niet-ontvankelijk zijn in hun vorderingen. Rijnconsult omdat zij slechts licentiehoudster is en zij niet de bevoegdheid heeft zelfstandig in rechte op te treden tegen een inbreuk op merkenrecht en/of auteursrecht. Hermann France omdat niet is gebleken dat zij rechthebbende is.

16. Het verweer gaat niet op. Hoe het precies zit met het auteursrecht op de vragenlijst, de diagrammen en het handboek wordt na de uitleg door Rijnconsult en Hermann France niet helemaal duidelijk. Het auteursrecht zal worden beheerst door het recht van North Carolina of de Verenigde Staten. Of het naar dat recht mogelijk is een auteursrecht te splitsen in een recht voor de Verenigde Staten en een recht voor Europa is de rechtbank niet bekend. Mogelijk is het auteursrecht aldus overgedragen dat Hermann France tezamen met Hermann International/Ned Hermann Group auteursrechthebbende op de bedoelde vragenlijst, diagrammen en het handboek zijn. Een en ander wordt vermoedelijk door of het recht van North Carolina of de Verenigde Staten beheerst. Mogelijk heeft Hermann International/Ned Hermann Group een licentie aan Hermann France verstrekt, die op haar beurt weer een sublicentie aan Rijnconsult heeft verstrekt. Hoe het precies zit, kan in het midden blijven, omdat uit de overgelegde producties, vooral de brief van Hermann International van 15 december 2000 onmiskenbaar blijkt dat Rijnconsult en Hermann France met instemming van Hermann International/Ned Hermann Group de auteursrechten geldend maken tegenover [X]. Hermann France kan als merkrechthebbende optreden tegen inbreuken op de onder 1.1 bedoelde merkrechten.

17. Ten aanzien van Rijnconsult geldt verder dat Hermann France expliciet aan Rijnconsult heeft verzocht namens haar in rechte op te treden jegens [X]. Dat blijkt uit de onweersproken brieven van Hermann France aan Rijnconsult van 17 februari 2003 en 3 september 2003. In de laatste brief heeft Hermann France geschreven:

“Consequently I kindly request to you to initiate a procedure against Mr. B [X] in order to stop as soon as possible his activity”.

Daaruit volgt genoegzaam dat Hermann France aan Rijnconsult toestemming heeft verleend op eigen kosten in rechte tegen derden, [X], op te treden ter handhaving van het merkenrecht en auteursrecht van Hermann France, kennelijk voor zover het betreft de handhaving van die rechten in Nederland.

Hermann France en Rijnconsult kunnen dus in hun vorderingen worden ontvangen.

18. [X] heeft de door Rijnconsult en Hermann France aan hem verweten gedragingen op zichzelf niet betwist, maar hij heeft opgeworpen dat hij over een rechtsgeldige licentie beschikt en dus gerechtigd is HBDI - al dan niet in combinatie met het door hem zelf ontwikkelde “Mental Preference System”- te openbaren en te verveelvoudigen in de zin van de Auteurswet en te gebruiken en daarmee ook toestemming heeft de merken te gebruiken. Van een inbreuk op de intellectuele eigendomsrechten van Hermann France kan volgens [X] dan ook geen sprake zijn.

19. Dat [X] sedert maart 1990 beschikt over een certificaat met betrekking tot HBDI staat wel vast. Aangenomen kan dus worden, zo blijkt ook uit de tekst op het certificaat, dat hij beschikt over de capaciteiten om HBDI te gebruiken. Dat betekent echter, anders dan [X] meent, niet dat [X] ook gerechtigd is HBDI daadwerkelijk commercieel te gebruiken en te exploiteren, ook niet als hij nog een zogenoemde Masterclass heeft gevolgd. Daarvoor is een licentieovereenkomst met Hermann France (voor de Europese markt) of met de Ned Hermann Group (voor de Amerikaanse markt) vereist. Dat met [X] een dergelijke overeenkomst tot stand is gekomen kan niet worden aangenomen. Een schriftelijke overeenkomst heeft [X] niet overgelegd. Dat hij door Ned Hermann persoonlijk is gelicentieerd is niet aannemelijk. [X] heeft daarover zelf tijdens de comparitie van 12 januari 2005 verklaard:

“U vraagt mij of Hermann mij ook heeft gezegd dat ik vertegenwoordiger van hem in Nederland was. Ik antwoord dat hij dat niet zo expliciet heeft gezegd”

en

“Hermann heeft inderdaad met mij onderhandeld over afdracht van een vergoeding. Ik heb hem de weder-vraag gesteld, waarom ik daarmee akkoord zou moeten gaan als ik toch al alle bevoegdheden bezat; wat kreeg ik ervoor terug? Daarop kreeg ik geen bevredigend antwoord. We hebben daarom geen uitgebreide nadere schriftelijke overeenkomst gesloten en daarna zijn de contacten bekoeld”.

Er is tussen [X] en Ned Hermann dus niet met zoveel woorden gesproken over een licentieovereenkomst en [X] heeft ook nooit enige vergoeding aan Ned Hermann of een van diens ondernemingen heeft betaald terwijl dat kennelijk, zo volgt uit het voorgaande, wel de bedoeling van Ned Hermann was. Onder die omstandigheden mocht [X] er ook niet op vertrouwen dat een dergelijke overeenkomst wel tot stand was gekomen.

[X] heeft nog wel gewezen op een door hem overgelegde brief van 22 mei 1990, maar daaruit kan het bestaan van een licentieovereenkomst niet worden afgeleid. Daarin is slechts neergelegd dat [X] “fully certified” is HBDI te gebruiken en dat is, zoals hiervoor al is overwogen, iets anders dan dat hij gelicentieerd is. Bovendien lijkt uit het slot van die brief op bladzijde twee eerder te volgen dat er nog een (licentie)overeenkomst met [X] moest worden gesloten. [X] heeft er ook nog op gewezen dat hij door Ned Hermann International wél als licentiehouder wordt beschouwd, omdat hij, nadat de onderhavige procedure was gestart, nog een uitnodiging heeft ontvangen voor deelname aan een vervolgopleiding voor licentienemers. In die uitnodiging valt evenwel niet te lezen dat het hier gaat om een opleiding (de uitnodiging spreekt over conferentie) voor uitsluitend licentienemers. Veeleer lijkt de uitnodiging gericht aan allen die HBDI-gecertificeerd zijn.

Aangenomen kan wel worden dat [X] gedurende een zekere periode (globaal eind jaren tachtig, begin jaren negentig) bepaalde werkzaamheden voor Ned Hermann heeft verricht, waaronder mogelijk het bewerken van de Nederlandse markt, het maken van vertalingen en dergelijke, maar dat is op zichzelf onvoldoende om het bestaan van een licentie-overeenkomst aan te nemen. [X] heeft ook nog aangevoerd dat in die beginjaren geen onderscheid werd gemaakt tussen certificaathouders en licentiehouders en dat hij, als certificaathouder tevens, kennelijk automatisch, licentiehouder was. Dat kan niet worden aangenomen, reeds omdat uit een brief van Ned Hermann aan [X] van 23 januari 1991, dus nadat [X] zijn certificaat had ontvangen, is vermeld (zakelijk weergegeven) dat er nog een overeenkomst dient te worden gesloten, waarmee niet anders kan zijn bedoeld dan dat er een licentieovereenkomst moest worden gesloten. Zover is het uiteindelijk, zoals overwogen, niet gekomen. Voor het overige heeft [X] geen feiten of omstandigheden gesteld die, indien bewezen, tot een ander oordeel zouden kunnen leiden. Voor een bewijsopdracht is daarom geen plaats. Aangenomen moet dus worden dat [X] niet over de vereiste licentie beschikt.

20. De conclusie is dat [X], door voor commerciële doeleinden HBDI te gebruiken met de daarbij behorende naam, het logo, de diagrammen en de ondersteunende teksten, inbreuk maakt op de intellectuele eigendomsrechten van Hermann France. Dat betekent dat de vorderingen van Hermann France en Rijnconsult zoals die zijn neergelegd in het vonnis van 28 juli 2004 onder 2.2.1 en 2.2.2 en hiervoor onder 2.a en b, en de daarmee samenhangende nevenvorderingen onder 2.2.3 en 2.c kunnen worden toegewezen. Er is aanleiding de gevorderde dwangsommen te matigen. Aangezien voldoende aannemelijk is dat Hermann France en Rijnconsult als gevolg van het inbreukmakend handelen van [X] schade hebben geleden, zijn ook de vordering sub 2.2.5 en 2.e toewijsbaar.

Aangezien de toe te wijzen vorderingen van Rijnconsult en Hermann France identiek zijn, zullen deze in één dictum worden neergelegd.

21. Hetgeen hiervoor is overwogen leidt ertoe dat de vorderingen van [X] in reconventie jegens Rijnconsult en Hermann France moeten worden afgewezen. Dat geldt ook voor de vorderingen die betrekking hebben op het door [X] gepretendeerde auteursrecht op de door hem gemaakte vertalingen van de vragenlijsten. Als al zou worden aangenomen dat [X] daarop het auteursrecht heeft, dan moet het gevorderde worden afgewezen omdat als onweersproken moet worden aangenomen dat Hermann France en Rijnconsult slechts gebruik maken van de eigen "originele Nederlandstalige vragenlijsten van Hermann International" en niet van de door [X] gemaakte vertalingen.

22. Als de in het ongelijk gestelde partij zal [X] de kosten van de procedures moeten dragen, zowel wat betreft de conventie als de reconventie. Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit evenwel voort dat er geen rationeel argument voor Rijnconsult/Hermann France was twee afzonderlijke procedures tegen [X] te beginnen. Het door de beide partijen gevorderde en hetgeen daaraan ten grondslag is gelegd is immers identiek. Hermann France heeft nog aangevoerd dat haar na het aanhangig maken van de procedure door Rijnconsult is gebleken dat [X] zijn activiteiten ook buiten Nederland verricht en dat zij daarom nadien zelf een procedure aanhangig heeft moeten maken. Nog afgezien van het feit dat daarvan in de procedure niet is gebleken, staat dat er niet aan in de weg dat had kunnen worden volstaan met één procedure waarin zowel Rijnconsult als Hermann France hun vorderingen jegens [X] geldend hadden kunnen maken. Dat geeft aanleiding de kosten waarin [X] zal worden veroordeeld zowel in de conventie als in de reconventie te beperken als na te melden, waarbij de verschotten zullen worden begroot op € 83,78 wegens exploitkosten en op € 241,-- wegens vast recht

De beslissing

De rechtbank

In de beide zaken

in conventie

- a. gebiedt [X] de door hem gepleegde inbreuk op de intellectuele eigendomsrechten van Hermann France per direct te staken en gestaakt te houden,
- b. verbiedt [X] de materialen (vragenlijsten, handboek, ondersteunende teksten), de naam, het logo en de diagrammen van Hermann International c.q. Hermann France te gebruiken en te verveelvoudigen,
- c. veroordeelt [X] binnen zeven dagen na betekening van dit vonnis onder overlegging van een accountantsverklaring en onderliggende facturen en overige bescheiden aan Rijnconsult/de advocaat van Hermann France opgave te doen van:
 - het aantal, de namen en de adressen van de personen die hij in HBDI heeft 'geaccrediteerd' en/of tot 'certified practioner' heeft benoemd,
 - het aantal, de namen en de adressen van de personen op wie hij HBDI heeft toegepast,
 - de omzet en winst die [X] met het gebruik van HBDI heeft behaald,
- d. veroordeelt [X] om ingeval hij (na betekening van dit vonnis) in gebreke mocht blijven aan bovenstaande veroordeling te voldoen en/of bovenstaand gebod en/of

verbod overtreedt aan Rijnconsult/Hermann France een dwangsom te betalen van € 1.000,-- per dag, echter tot een maximum van in totaal € 100.000,--,

e. verklaart voor recht dat [X] aansprakelijk is voor alle schade welke is veroorzaakt door zijn inbreukmakend handelen, nader op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet

f. veroordeelt [X] in de kosten van de procedure, tot op heden aan de zijde van Rijnconsult en Hermann France bepaald op € 324,78 wegens verschotten en op € 1.808,-- voor salaris van de procureur,

g. verklaart dit vonnis wat betreft het onder a t/m d en f vermelde uitvoerbaar bij voorraad,

h. wijst af het meer of anders gevorderde

in reconventie

i. wijst de vorderingen van [X] af,

j. veroordeelt [X] in de kosten van de procedure, tot op heden aan de zijde van Rijnconsult en Hermann France bepaald op € 904,-- voor salaris van de procureur,

Dit vonnis is gewezen door mr. F.J. de Vries en in het openbaar uitgesproken op 8 augustus 2007.